

8 (f) Politika alianco: *la ~o Berlino-Romo-Tokio*. ~ingo. Nabo. Kp pivoto, LAGRO. ~umi (ntr). Rotacii ĉirkaŭ ~o.

Aktiva ALD ~igl. **1** Stimuli, akceli. **2** (G) Doni al verbo ~an sencon aŭ formon. ~ismo. 1 Politika doktrino, celanta trudi la sukceson de partio per ĉiaj plej energiaj rimedoj. **2** § Pragmatisma doktrinaro, rigardanta la veron afero de la vivo k agado, multe pli ol de intelekto. **Retro**~az. Valida por la tempo antaŭa al la apero de la koncerna decido: *leĝo ne havas retro~an efikon*.

akupunkturo ㄱ. Kuracado, kiu konsistas en la pikado de difinitaj korpunktoj per tre delikataj pingloj.

alero (Avi). Diversmaniere movebla klapo metita ĉe aŭ apud la alopinto k uzata por doni ruliĝan movon al aviadilo.

alfa. Nomo de la unua litero de la greka alfabeto (= a). Ofte prefikse uzata en vicmontra signifo kun la senco de *unua* (Kp BETA, GAMA, OMEGA). ~radioj □. Unua speco de radioj emanantaj el radiumo k konsistantaj el pozitive ŝargitaj helium-atomoj kernoj. ~korpuskloj □. Heliumkernoj kun atomezo 4.

*Amaso ALD RIM. La radiko estas ofte uzata prefikse, por montri, ke la koncerna ago trafas sendistinge tre grandan nombron da objektoj: ~produktado, ~propagando, ~movado, ~buĉado.

*Amplekso ALD 2 (St) La intervalo inter la plej granda k la plej malgranda valoro en aro da nombroj.

amplifiki (tr) ㄱ. Plifortigi elektraĵajn oscilojn. ~ilo. Amplifikatoro.

anaflaksio ㄱ. Fenomeno konsistanta en la apero de fiziologia ŝoko ĉe la absorbo de la specifa proteino aŭ toksaĵo pro impresiĝemo kaŭzita de antaŭa injekto de la sama substanco.

analgezio ㄱ. Kompleta aŭ parta perdo de la kapablo senti doloron.

aneŭrismo ㄱ. Dilatiĝo de arterio: rompo de ~o.

anstromo □. Unuo de longo, uzata en spektroskopio, k egala je 10^{-7} milimetroj (Å).

antibiotiko ㄱ. Nomo de medikamentoj, eliritaj precipe el mikroskopaj fungoj, k medicino uzataj en la infektoj por malhelpi la plimultiĝon de bakterioj. Kp PENICILINO, STREPTOMICINO.

antitoksino ㄱ. Substanco, memproduktata en la korpo de animalo k detruanta aŭ vaniganta la toksinojn.

arja (G). Rilata al antikvaj triboj k lingvoj de popoloj, kiuj fariĝis la Persoj k la Hindoj. ~anismo ㄱ. Pseŭdoscienco teorio, bazita sur la tri postulatoj, ke ekzistis unu pura ~a raso, ke ĝi estis supera al la ceteraj, k ke ĝiaj nunaj reprezentantoj estas la Germanoj.

*Arko ANST 1 △ Parto de cirklo aŭ de alia kurba linio. **2** Objekto havanta tian formon: ~o de volbo, de fenestro; apoga, deŝarĝa, ronda, duoncirkla, triloba ~o; ~o pinta, rompita (= ogivo); mian ~on (ĉiel~on) mi metas en la nubon. **3** ㄱ Luma ~o formiĝanta inter du apartigitaj karbaj polusoj: ~lampo, ~lumo. **4** ㄱ Paf~o...

armisticio ㄱ. Militpaŭzo, difinita per detala skriba konvencio, k pli grava ol la simpla batalhalto.

aroki (tr). En ŝakludo, movi samtempe unu el la turoj, metante ĝin ĉe unu flanko de la reĝo, k la reĝon mem, metante ĝin ĉe la alia flanko de tiu turo.

ascendi (tr) ㄱ. Supreniri.

assembleo ㄱ. Interkonsiliĝa aŭ leĝofaranta organismo, kontraste al la plenuma responda instanco: *la ~o de Unesko*.

asimptoto △. Linio, kiun tanĝas certa kurbo en la infinito.

aspirino ㄱ. Medikamento, konsistanta el salicil-acetata acido k uzata kontraŭ febro k doloro — $C_6H_4(OCOCH_3)$.

astragalo ANST 3 ♥ Osto de la piedo, formanta artikon kun la tibio.

Atomo ALD Dis~igi □. Per speciala procedo, liberigi la ~an energion, rompante la ekvilibron, kiu tenis la elektronojn ĉirkaŭ la kerno. ~bombo. Dis~iĝanta bombo. ~kerno. Ronda parto de la ~o, ĉirkaŭ kiu rondiras la elektronoj. Kp DEŬTERONO, NUKLEONO, TRITONO.